

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI PROGRAMÓW POLITYKI ZDROWOTNEJ W 2021 ROKU

Wydział Zdrowia, Spraw Społecznych i PFRON
Starostwa Powiatowego w Tczewie

Tczew, luty 2022 r.

Spis treści

WPROWADZENIE	3
REALIZACJA POWIATOWEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI ZAKAŻEŃ WIRUSEM BRODAWCZAKA LUDZKIEGO HPV „CHRONIĘ ŻYCIE PRZED RAKIEM”	3
Finansowanie programu.....	3
Cele programu	4
Działania informacyjno-promocyjne	4
Szczepienia ochronne przeciwko zakażeniom wirusem HPV	4
Podsumowanie realizacji programu	6
REALIZACJA PROJEKTÓW DOFINANSOWANYCH ZE ŚRODKÓW EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO	9
ELIMINOWANIE ZDROWOTNYCH CZYNNIKÓW RYZYKA, WYSTĘPUJĄCYCH W MIEJSCU PRACY, NA OBSZARZE POWIATU TCZEWSKIEGO	9
Informacje ogólne	9
Cele projektu i planowane działania	9
Przeprowadzone działania	10
STOP CUKRZYCY – PROGRAM PROFILAKTYKI CUKRZYCY TYPU 2 NA TERENIE POWIATU TCZEWSKIEGO	11
Informacje ogólne	11
Cele projektu i planowane działania	11
Przeprowadzone działania	12
DZIAŁANIA NA RZECZ OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO	13
Opracowanie Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego Powiatu Tczewskiego na lata 2021 - 2024 ..	13
Aktualizacja informatora o dostępnych formach opieki zdrowotnej, pomocy społecznej i aktywizacji zawodowej dla osób z zaburzeniami psychicznymi.....	13
WSPIERANIE ZADAŃ Z ZAKRESU PROMOCJI I OCHRONY ZDROWIA	14
POZOSTAŁE DZIAŁANIA PROZDROWOTNE	15
Współorganizacja IV Powiatowego Festiwalu Zdrowia	15
Współpraca przy realizacji ogólnopolskiego programu profilaktyki czerniaka	16
Organizacja spotkania dot. samobójstw dzieci i młodzieży	16
PODSUMOWANIE	17

WPROWADZENIE

W roku sprawozdawczym zadania z zakresu promocji i ochrony zdrowia realizowane były poprzez:

- 1) realizację Powiatowego Programu Profilaktyki Zakażeń Wirusem Brodawczaka Ludzkiego HPV „Chronię życie przed rakiem”;
- 2) realizację projektów partnerskich dofinansowanych ze środków europejskiego funduszu społecznego (EFS);
- 3) opracowanie Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2021–2024 oraz informatora dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 4) wspieranie zadań z zakresu promocji i ochrony zdrowia;
- 5) współorganizację IV Powiatowego Festiwalu Zdrowia;
- 6) współpracę przy realizacji ogólnopolskiego programu profilaktyki czerniaka;
- 7) organizację spotkania poświęconego problematyce samobójstw wśród dzieci i młodzieży.

Koszt realizacji powyższych działań stanowił kwotę 532.237,24 zł, w tym sfinansowaną ze środków Powiatu w wysokości 380.772,54 zł, z udzielonych dotacji celowych z pięciu gmin powiatu w wysokości 70.000,00 zł, z Europejskiego Funduszu Społecznego w wysokości 72.927,72 zł oraz ze skarbu Państwa w wysokości 8.536,98 zł.

REALIZACJA POWIATOWEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI ZAKAŻEŃ WIRUSEM BRODAWCZAKA LUDZKIEGO HPV „CHRONIĘ ŻYCIE PRZED RAKIEM”

Finansowanie programu

W 2021 roku realizację Powiatowego Programu Profilaktyki Zakażeń Wirusem Brodawczaka Ludzkiego HPV „Chronię życie przed rakiem”, w ramach którego prowadzone są szczepienia ochronne przeciwko zakażeniom wirusem brodawczaka ludzkiego HPV dwunastolatek, sfinansowano ze środków budżetu Powiatu Tczewskiego, Gminy Miejskiej Tczew, Gminy Tczew, Gminy Gniew, Gminy Pelplin oraz Gminy Subkowy. Całkowity koszt realizacji programu w 2021 r. wyniósł 394.481,08 zł. Szczegółowe dane dotyczące źródeł finansowania wykazano w tabeli poniżej.

Lp.	Źródła finansowania programu	Wysokość poniesionych wydatków
1.	Powiat Tczewski	324.481,08 zł
2.	Dotacja celowa z Gminy Miejskiej Tczew	20 000,00 zł
3.	Dotacja celowa z Gminy Tczew	15 000,00 zł
4.	Dotacja celowa z Gminy Pelplin	15 000,00 zł
5.	Dotacja celowa z Gminy Gniew	15 000,00 zł
6.	Dotacja celowa z Gminy Subkowy	5 000,00 zł
Razem:		394.481,08 zł

Cele programu

Cel główny – poprawa stanu zdrowia i jakości życia społeczności lokalnej poprzez promocję zdrowia i zwiększenie świadomości zdrowotnej w zakresie profilaktyki raka szyjki macicy oraz zmniejszenie nierówności w zdrowiu.

Cele szczegółowe:

- 1) zmiana zachowań oraz postaw prozdrowotnych młodzieży szkolnej pod względem dbałości o zdrowie i swoich najbliższych poprzez edukację zdrowotną w zakresie pierwotnej i wtórnej profilaktyki raka szyjki macicy;
- 2) zmniejszenie ilości zachorowań i w konsekwencji umieralności na raka szyjki macicy;
- 3) zwiększenie wykonalności badań cytologicznych wśród matek dziewcząt objętych programem.

Działania informacyjno-promocyjne

W ramach działań informacyjno-promocyjnych przekazano informacje o realizowanym programie szczepień ochronnych dziewcząt z rocznika urodzenia 2009 do szkół podstawowych z terenu powiatu tczewskiego z prośbą o poinformowanie rodziców/opiekunów właściwych uczennic o możliwości zaszczepienia córki/podopiecznej (e-mail do 35 placówek oświatowych).

Ponadto na bieżąco przekazywano informację o programie, w tym o prowadzonych szczepieniach ochronnych przeciwko zakażeniom wirusem brodawczaka ludzkiego HPV dziewcząt w wieku 12 lat przy użyciu strony powiatowej, Facebooka, informatora samorządowego, mediów lokalnych, materiałów promocyjno-informacyjnych wywieszonych i/lub rozłożonych w urzędach i podmiotach leczniczych.

Szczepienia ochronne przeciwko zakażeniom wirusem HPV

Rodzaj szczepionki użytej w programie

W 2021 roku do celów szczepień użyto szczepionkę Gardasil 9, która jest wskazana do czynnego uodparniania osób w wieku od 9 lat przeciw chorobom wywoływanym przez wirusa HPV takim jak: zmiany przednowotworowe oraz rak szyjki macicy, sromu, pochwy i odbytnicy, wywoływane przez szczepionkowe typy HPV, brodawki narządów płciowych (kłykciny kończyste) wywoływane przez określone typy wirusa HPV.

Szczepienia ochronne prowadzono w schemacie 2-dawkowym (0, 6-12 miesięcy) poprzez iniekcję domięśniową.

Dokończenie cyklu szczepień ochronnych dziewcząt przyjętych do programu w 2020 r.

Podjęte w 2020 roku działania zakończono 31 grudnia 2021 r., w wyniku których łącznie zaszczepiono 394 dziewcząt, w tym 391 dziewcząt z rocznika urodzenia 2008, 2 z rocznika urodzenia 2007 oraz 1 z rocznika urodzenia 2006. Łączny koszt szczepień 332.229,92 zł, w tym poniesiony w 2021 roku 98.657,48 zł.

Na 394 dziewcząt przyjętych do programu pełnym cyklem zaszczepiono 390 dziewcząt (odnotowano 4 rezygnacje z przyjęcia 2. dawki).

Szczepienia dziewcząt z rocznika urodzenia 2009

Do realizacji szczepień ochronnych zaangażowano siedem podmiotów leczniczych wybranych w drodze konkursu ofert przeprowadzonego na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. W ramach zawartych umów zobowiązano wybrane podmioty lecznicze do przeprowadzenia działań informacyjno-edukacyjnych oraz, po uprzednim uzyskaniu pisemnej zgody rodzica/opiekuna prawnego, do przeprowadzenia badania lekarskiego i zaszczepienia dziewcząt z aktywnej listy świadczeniobiorców zamieszkujących na terenie powiatu tczewskiego z rocznika urodzenia 2009.

Dziewczęta nienależące do przychodni realizujących program miały możliwość zaszczepienia przez przychodnię Medical Medycyna Sp. z o.o. lub NZOZ Medyk Sp. z o.o. po wcześniejszym uzgodnieniu terminu badania lekarskiego i zaszczepienia.

Na dzień 31 grudnia 2021 r. do programu przyjęto 415 dziewcząt z rocznika urodzenia 2009, z czego 191 dziewcząt zaszczepiono pełnym cyklem. Pozostałe dziewczęta oczekują na podanie 2. dawki szczepionki.

Łączny koszt szczepień dziewcząt z rocznika urodzenia 2009 przyjętych do programu w 2021 r. wyniesie 362.666,70 zł, z czego poniesiony w 2021 r. 295.823,60 zł oraz do poniesienia w 2022 r. 66.843,10 zł.

Sytuacja epidemiczna w kraju znacznie utrudniła realizację programu szczepień ochronnych HPV. Zdarzało się, że proponowane terminy szczepień zbiegały się ze szczepieniem przeciw COVID-19 lub z kwarantanną osoby zakwalifikowanej do szczepienia, przez co realizacja całego cyklu szczepień znacznie wydłużyła się w czasie. Na siedmiu realizatorów programu tylko dwa podmioty lecznicze zakończyły realizację szczepień dziewcząt z rocznika urodzenia 2009.

Lp.	Realizator	Liczba osób do zaszczepienia		Koszt zaszczepienia 1 osoby pełnym cyklem szczepień	Uwagi
		Liczba pacjentek	Liczba dziewcząt w programie		
1.	Pelplińskie Centrum Zdrowia Sp. z o.o. w Pelplinie	16	13	800,00 zł (2 x 400,00)	Realizację szczepień zakończono z dniem 20 grudnia 2021 r. Końcowa wartość umowy 10.400,00 zł.
2.	NZOZ Pelmed Sp. z o.o. w Pelplinie	50	34	836,08 zł (2 x 418,04)	Realizację umowy przedłużono do 28 lutego 2022 r.
3.	NZOZ Medyk Sp. z o.o. w Tczewie	90	50	880,00 zł (491,96+388,04)	Realizację umowy przedłużono do 1 sierpnia 2022 r.
4.	NZOZ Medica Sp. z o. o. w Tczewie	80	52	880,00 zł (2 x 440,00)	Realizację umowy przedłużono do 30 czerwca 2022 r.
5.	Medical Medycyna Sp. z o.o. w Tczewie	211	161	880,00 zł (2 x 440,00)	Realizację umowy przedłużono do 31 lipca 2022 r.
6.	NZOZ „Hipokrates” w Subkowach	29	23	880,00 zł (2 x 440,00)	Realizację szczepień zakończono z dniem 20 grudnia 2021 r. Końcowa wartość umowy 20.240,00 zł.
7.	Przychodnia Rogowscy Sp. z o. o. Sp. k. w Tczewie	82	82	880,00 zł (2 x 440,00)	Realizację umowy przedłużono do 31 maja 2022 r.
Razem:		558	415		

Zgłaszalność do programu

Zgłaszalność do programu w dalszym ciągu jest na poziomie niezadawalającym, wpływ na nią mają:

- 1) stan epidemiczny w Polsce, w tym utrudniony dostęp do lekarza POZ, nakładane kwarantanny i izolacje, kolizja terminów szczepienia ze szczepieniem przeciwko COVID-19;
- 2) utrudniony przepływ informacji szkoła – rodzic/opiekun wynikający z przyjętej formy nauczania (nauczanie zdalne lub w formie hybrydowej) – w latach poprzednich szkoły aktywnie uczestniczyły w dystrybucji materiałów informacyjnych i zaproszeń do uczestnictwa w programie;
- 3) nieprzystąpienie do programu szczepień ochronnych HPV dwóch przychodni z terenu powiatu tczewskiego.

Szczegółowe informacje dotyczące zgłaszalności do programu z uwzględnieniem miejsca zamieszkania osoby do zaszczepienia zestawiono w tabeli poniżej.

Lp.	Dziewczęta z rocznika urodzenia 2009	Miejsce zamieszkania						Razem
		Tczew	Gmina Gniew	Gmina Pelplin	Gmina Tczew	Gmina Subkowy	Gmina Morzeszczyn	
1.	Szacunkowa liczba dziewcząt wg danych programowych	365	118	102	100	57	20	762
2.	Liczba dziewcząt, które przystąpiły do programu	190	69	52	59	32	13	415
3.	Wskaźnik zgłaszalności do programu	52,05 w 2020 50,54	58,47 w 2020 63,89	50,98 w 2020 47,96	59,00 w 2020 48,19	56,14 w 2020 77,14	65,00 w 2020 28,57	54,46 w 2020 54,84

Podsumowanie realizacji programu

Program realizowany jest od 2012 roku, w pierwszym roku jego realizacji (pilotaż) szczepieniami ochronnymi objęto dwunastolatki Gminy Morzeszczyn oraz podopieczne SOSW w Pelplinie i SOSW w Tczewie, w 2013 r. dwunastolatki Tczewa, Gminy Gniew i Gminy Morzeszczyn, od 2014 r. programem szczepień ochronnych objęto dwunastolatki wszystkich gmin powiatu.

Do roku 2018 włącznie szczepienia realizowano przy użyciu szczepionki 4-walentnej Silgard. Od 2019 roku do szczepień wprowadzono szczepionkę 9-walentną Gardasil 9 charakteryzującą się najszerszym spektrum działania.

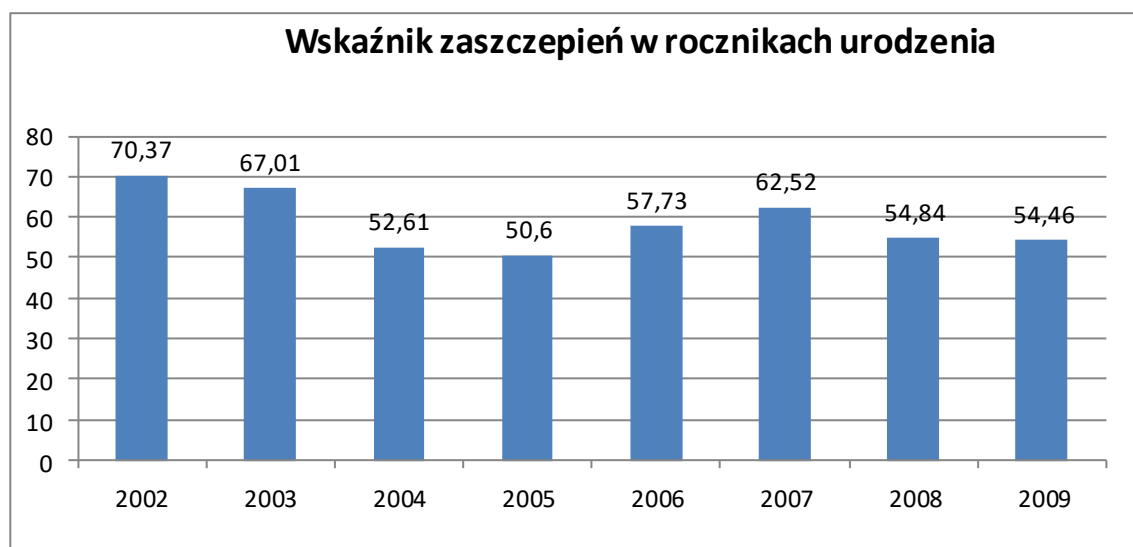
Łącznie do programu szczepień ochronnych przystąpiło 3.363 dziewcząt. Szczegółowe dane dotyczące zgłaszalności do programu oraz kosztów jego realizacji przedstawiono w dalszej części opracowania.

Zgłaszalność do programu szczepień ochronnych na przestrzeni lat 2012 - 2021

Rok realizacji programu	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Razem
Rocznik urodzenia dziewcząt do zaszczepienia	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	
Szacunkowa liczba dziewcząt do zaszczepienia	31*	447**	594	582	555	587	634	715	713	762	5620
Liczba dziewcząt zaszczepionych	28	319	418	390	292	297	366	447	391	415	3363
Wskaźnik zgłaszalności do programu	90,32	71,36	70,37	67,01	52,61	50,60	57,73	62,52	54,84	54,46	59,84

* dwunastolatki zamieszkujące na terenie Gminy Morzeszczyn oraz podopieczne SOSW w Pelplinie i w Tczewie

** dwunastolatki zamieszkujące na terenie miasta Tczewa, Gminy Gniew i Gminy Morzeszczyn

Na wykresie powyżej uwzględniono zgłaszalność do programu dziewcząt począwszy od rocznika urodzenia 2002, bowiem rocznik ten był pierwszym rocznikiem dziewcząt szczepionych na terenie całego powiatu.

Koszty realizacji oraz źródła finansowania programu w latach 2012 - 2021

Źródła finansowania	Rok realizacji programu										Razem
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
Powiat Tczewski	12000,00	64900,00	70994,30	62314,29	37910,80	32193,78	69409,77	116204,00	315545,64	324481,08	1105953,66
Gmina Miejska Tczew	0,00	20000,00	20000,00	20000,00	20000,00	20000,00	20000,00	20000,00	20000,00	20000,00	180000,00
Gmina Tczew	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11856,00	15000,00	26856,00
Gmina Pelplin	0,00	0,00	10000,00	12000,00	13272,16	11650,00	14445,00	25698,00	25296,00	15000,00	127361,16
Gmina Gniew	0,00	15000,00	15000,00	15000,00	15000,00	15000,00	15000,00	23782,00	23913,00	15000,00	152695,00
Gmina Subkowy	0,00	0,00	0,00	5000,00	3468,86	3190,00	4220,00	2661,00	3902,00	5000,00	27441,86
Gmina Morzeszczyn	0,00	5850,00	5000,00	3900,00	5000,00	960,00	3740,00	0,00	0,00	0,00	24450,00
NFZ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	12180,00	0,00	0,00	0,00	12180,00
Razem:	12000,00	105750,00	120994,30	118214,29	94651,82	82993,78	138994,77	188345,00	400512,64	394481,08	1656937,68

REALIZACJA PROJEKTÓW DOFINANSOWANYCH ZE ŚRODKÓW EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO

ELIMINOWANIE ZDROWOTNYCH CZYNNIKÓW RYZYKA, WYSTĘPUJĄCYCH W MIEJSCU PRACY, NA OBSZARZE POWIATU TCZEWSKIEGO

Informacje ogólne

Projekt pn.: „Eliminowanie zdrowotnych czynników ryzyka, występujących w miejscu pracy, na obszarze powiatu tczewskiego”, dofinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Działania 05.04. „Zdrowie na rynku pracy” Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020, realizowany jest w partnerstwie z Przychodnią Rogowsky Sp. z o.o. Sp. k., która jest liderem projektu.

Wartość projektu ogółem: 1 632 948,00 zł, w tym dofinansowanie z EFS: 1 551 300,60 zł (wartość dofinansowania dla Powiatu: 179 508,00 zł, dla Przychodni: 1 371 792,60 zł).

Powiat jako partner zapewnia wkład własny w postaci udostępniania sal na spotkania z psychologiem.

Okres realizacji projektu: czerwiec 2018 r. – czerwiec 2022 r. (początkowo realizację projektu przewidziano do grudnia 2020 r.).

Cele projektu i planowane działania

Cel główny: eliminowanie zdrowotnych czynników ryzyka w miejscu pracy, dostosowanych do potrzeb 31 pracodawców z terenu powiatu tczewskiego, poprzez udział ich pracowników zagrożonych utratą pracy z przyczyn dotyczących stanu zdrowia. Grupa docelowa: 1 050 osób w wieku aktywności zawodowej (pracownicy sektora prywatnego i publicznego) zagrożonych utratą pracy ze względu na stan zdrowia.

Cele szczegółowe:

- poprawa świadomości mieszkańców powiatu tczewskiego dotycząca chorób cywilizacyjnych, otyłości i wypalenia zawodowego oraz metod ich zapobiegania,
- podniesienie poziomu aktywności zawodowej osób poprzez kontynuowanie zatrudnienia uczestników u pracodawcy.

Dla osiągnięcia ww. celów zaplanowano szereg działań projektowych, w tym:

- 1) przeprowadzenie akcji promocyjno-informacyjnych promujących zdrowy tryb życia, w tym aktywność fizyczną oraz profilaktykę chorób cywilizacyjnych i zdrowia psychicznego;
- 2) niwelowanie czynników ryzyka w zakresie chorób cywilizacyjnych i narządu ruchu poprzez przesiewowe badania laboratoryjne pracowników, badanie lekarza medycyny pracy, indywidualne porady żywieniowe i psychologiczne oraz zajęcia z fizjoterapeutą;
- 3) niwelowanie czynników ryzyka w zakresie wypalenia zawodowego poprzez pogłębione postępowanie diagnostyczne w oparciu o narzędzie psychologiczne

diagnozujące poziom wypalenia zawodowego, zajęcia seminaryjne prowadzone przez psychologa/psychoterapeutę, warsztaty psychologiczne oraz zajęcia relaksacyjno-rozluźniające z fizjoterapeutą;

- 4) przeprowadzenie badań okulistycznych w kierunku diagnozy zespołu suchego oka u osób pracujących z komputerem powyżej 4h dziennie, w klimatyzowanych pomieszczeniach, przy sztucznym oświetleniu;
- 5) organizacja zajęć mających na celu wzrost aktywności ruchowej – każdy uczestnik, po ukończeniu ścieżki wsparcia otrzymuje karnet wstępu do klubu fitness na 10 wejść (darmowe wstępy mają być zachętą do systematycznych zajęć rekreacyjno-ruchowych).

Przeprowadzone działania

W roku sprawozdawczym partner wiodący (Przychodnia Rogowscy) kontynuował działania projektowe poprzez realizację indywidualnych programów/ścieżek wsparcia (porady specjalistyczne, badania lekarskie, zajęcia sportowe) pracowników zakładów pracy przyjętych do programu.

Natomiast Powiat w ramach prowadzonych akcji promocyjno-informacyjnych:

- 1) zakupił 60 kompletów kijków do nordic walking, które następnie przekazał uczestnikom marszów po zdrowie;
- 2) zorganizował dwa marsze po zdrowie - nordic walking;

Marsze odbyły się 24 lipca 2021 r. na bulwarze nad Wisłą w Tczewie, uczestniczyło w nich 60 osób. Celem marszów było zaszczepienie zdrowego stylu życia poprzez aktywność ruchową wśród uczestników projektu, w tym upowszechnianie marszów nordic walking jako najprostszej formy ruchu, jak również promocja aktywności fizycznej wśród mieszkańców powiatu tczewskiego oraz integracja pracowników zakładów pracy biorących udział w projekcie.

- 3) zorganizował Festiwal Zdrowia;

Festiwal odbył się 23 października 2021 r. w Powiatowym Centrum Sportu w Tczewie, jego organizację zlecono Agencji Eventowej IKA Sp. z o. o., Sp. k. W ramach wydarzenia wyodrębniono strefę kulinarną, diagnostyczną i sportową. Uczestnicy Festiwalu brali udział w badaniach diagnostycznych realizowanych przez pielęgniarki (poziom cukru, ciśnienie), dietetyka (analiza składu ciała), fizjoterapeutę oraz dermatologa (czerniak). Organizowane były gry zespołowe, zabawy rodzinne, treningi indywidualne. W strefie kulinarnej przekazywana była wiedza na temat przygotowywania zdrowych przekąsek oraz koktajli izotonicznych wraz z ich degustacją. W ramach Festiwalu zostało rozdanych blisko 150 różnych drobnych nagród.

- 4) zorganizował cykl 29 szkoleń BHP dla kadry zarządzającej pracodawców biorących udział w projekcie.

Celem szkolenia było uświadomienie osobom decyzyjnym istotności bezpieczeństwa i higieny pracy, przedstawienie sposobów niwelowania ryzyk zawodowych i zjawiska

wypalenia zawodowego wśród kadry pracowniczej. W szkoleniach udział wzięło 71 osób.

Łączny koszt poniesionych w 2021 roku wydatków projektowych stanowił kwotę 81.464,70 zł, w tym finansowanych ze środków EFS 72.927,72 zł oraz z budżetu państwa 8.536,98 zł.

STOP CUKRZYCY – PROGRAM PROFILAKTYKI CUKRZYCY TYPU 2 NA TERENIE POWIATU TCZEWSKIEGO

Informacje ogólne

Projekt obejmuje obszar miasta Tczew oraz gminy wiejskiej Tczew i jest zgodny z przedsięwzięciem mechanizmu ZIT, przyjętym dla województwa pomorskiego pod nazwą „Regionalny program polityki zdrowotnej dotyczący prewencji cukrzycy typu 2” (RPPZ).

Projekt odpowiada na problemy występujące wśród mieszkańców, tj. wysoki wskaźnik zachorowalności na cukrzycę typu 2, niezdrowy styl życia, niska dostępność i jakość programów profilaktycznych dotyczących cukrzycy typu 2.

Wartość projektu ogółem: 542 502,71 zł, w tym dofinansowanie z EFS: 515 377,57 zł (wartość dofinansowania dla Powiatu – lidera projektu: 167 578,82 zł, dla Przychodni Rogowsky Sp. z o.o. Sp.k. – partnera projektu: 347 798,75 zł).

Powiat zapewnia wkład własny w postaci udostępniania sal.

Okres realizacji projektu: marzec 2019 r. – czerwiec 2023 r.

Cele projektu i planowane działania

Cel główny: Zmniejszenie zachorowalności na cukrzycę typu 2 poprzez przeprowadzenie populacyjnej interwencji zdrowotnej w grupie docelowej, tj. u osób aktywnych zawodowo.

Cele szczegółowe:

- 1) wczesna identyfikacja osób ze stanem przedcukrzycowym oraz chorych na cukrzycę w fazie jej bezobjawowego przebiegu – wzrost wczesnego wykrywania cukrzycy typu 2 poprzez badania przesiewowe;
- 2) podniesienie świadomości zdrowotnej oraz zwiększenie poczucia odpowiedzialności za zdrowie własne i innych;
- 3) redukcja czynników ryzyka rozwoju cukrzycy typu 2;
- 4) podniesienie wiedzy dotyczącej znaczenia stylu życia dla utrzymania i umacniania zdrowia (w tym przeciwdziałanie cukrzycy);
- 5) zwiększenie poziomu aktywności fizycznej;
- 6) ograniczenie lub eliminacja błędnych zachowań żywieniowych;
- 7) redukcja nadmiaru masy ciała u osób z nadwagą i otyłością.

Realizację projektu zaplanowano w kilku wzajemnie powiązanych etapach, tj.:

- 1) kwalifikacja osób obciążonych ryzykiem zachorowania na cukrzycę typu 2 (wstępna ocena kryteriów włączenia przy pomocy ankiety FINDRISK) do działań edukacyjnych;

- 2) wykonanie bezpłatnego badania przesiewowego służącego identyfikacji osób z cukrzycą, stanem przedcukrzycowym oraz celem weryfikacji skuteczności interwencji zdrowotnej, tj. doustnego testu obciążenia glukozą (OGTT) lub oznaczenie glikemii na czczo (FPG) w przypadku braku zgody pacjenta na wykonanie testu OGTT;
- 3) przeprowadzenie programu edukacyjnego w formie złożonego procesu interwencji medyczno-behawioralno-edukacyjnych realizowanych przez interdyscyplinarny zespół specjalistów, również w formie elektronicznej.

Przeprowadzone działania

W roku sprawozdawczym partner projektu (przychodnia Rogowscy Sp. z o.o. Sp.k.) prowadził punkt informacji diabetologicznej. Niestety zainteresowanie mieszkańców Tczewa i gminy Tczew uczestnictwem w projekcie jest wysoce niezadawalające. Niska wykonalność tłumaczona jest epidemią i związaną z nią obawą uczestników projektu o swoje bezpieczeństwo. W roku sprawozdawczym nie przeprowadzono żadnych konsultacji lekarskich.

Obecnie w przygotowaniu są działania edukacyjne (szkolenia i treningi sportowe) połączone z dietą pudełkową, z których korzystać będą osoby zakwalifikowane do dalszego uczestnictwa w programie po konsultacjach lekarskich.

Lp.	Zakres oceny efektywności programu	Wartość docelowa	Liczba osób (stan na 31.12.2021)
1.	Liczba osób, które wypełniły ankietę FINDRISK	10 555	2672
2.	Liczba osób zakwalifikowanych do OGTT/FPG		398
3.	Liczba osób, które wykonały OGTT/FPG	1 167	57
4.	Liczba osób zakwalifikowanych do konsultacji lekarskiej (stan przedcukrzycowy)	194	24

Zadania merytoryczne realizowane przez Partnera (Przychodnię Rogowscy) finansowane były z zaliczki przekazanej Partnerowi w 2020 r., natomiast Powiat (lider projektu) w roku sprawozdawczym nie poniósł wydatków projektowych.

Program profilaktyki cukrzycy typu 2 realizowany jest na terenie całego powiatu. Mieszkańcy pozostałych czterech gmin powiatu mogą skorzystać z programu pn. „Zdążyć przed cukrzycą” realizowanego przez Szpitale Pomorskie. Szczegółowe informacje dla mieszkańców Gminy Pelplin, Gniew, Morzeszczyn i Subkowy dostępne są pod adresem <https://www.szpitalepomorskie.eu/cukrzyca>. Badania dla zakwalifikowanych osób do programu wykonuje Medical Medycyna Sp. z o.o. z siedzibą w Tczewie przy ul. Wojska Polskiego 5A.

DZIAŁANIA NA RZECZ OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO

Opracowanie Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego Powiatu Tczewskiego na lata 2021 - 2024

Program Ochrony Zdrowia Psychicznego Powiatu Tczewskiego na lata 2021-2024 przyjęto do realizacji uchwałą Nr XXXVIII/232/2021 Rady Powiatu Tczewskiego z dnia 7 grudnia 2021 r., w jego opracowanie zaangażowany był Wydział Zdrowia, Spraw Społecznych i PFRON oraz Lokalny Zespół Koordynujący Realizację Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2017 – 2022.

Program opracowano na podstawie danych uzyskanych z Oddziału Pomorskiego Narodowego Funduszu Zdrowia, jednostek organizacyjnych powiatu tczewskiego, Komendy Powiatowej Policji w Tczewie i organizacji pozarządowych.

Celem głównym Programu jest zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej opieki adekwatnej do ich potrzeb. Do jego szczegółowych celów należy upowszechnienie zróżnicowanych form pomocy i oparcia społecznego, aktywizacja zawodowa osób z zaburzeniami psychicznymi, skoordynowanie dostępnych form opieki i pomocy oraz udzielanie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego uczniom, rodzicom i nauczycielom.

Działania w Programie kierowane są do wszystkich mieszkańców powiatu tczewskiego. Zasadniczym celem tych działań jest zapobieganie chorobom i zaburzeniom psychicznym poprzez ich wczesne wykrycie i leczenie. Zgodnie z Programem w działania powinni być zaangażowani wszyscy ci, dla których jest ważny i bliski temat zdrowia psychicznego.

Realizacja Programu monitorowana będzie przez Lokalny Zespół Koordynujący Realizację Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2017 – 2022, w oparciu o coroczne sprawozdania podmiotów zaangażowanych w jego realizację.

Aktualizacja informatora o dostępnych formach opieki zdrowotnej, pomocy społecznej i aktywizacji zawodowej dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Obowiązek przygotowania i udostępnienia mieszkańcom powiatu oraz samorządowi województwa aktualizowanego corocznie przewodnika informującego o lokalnie dostępnych formach opieki zdrowotnej, pomocy społecznej i aktywizacji zawodowej dla osób z zaburzeniami psychicznymi (w wersji papierowej lub elektronicznej) wynika z zapisów Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2017–2022 ustanowionego Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 8 lutego 2017 r.

W 2021 roku Lokalny Zespół Koordynujący Realizację Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2017-2022 dokonał aktualizacji informatora z 2020 roku, informator dostępny jest na stronie powiatowej <https://www.powiat.tczew.pl/> w zakładce: Urząd > Opieka zdrowotna > Zdrowie psychiczne.

Informator zawiera bazę instytucji ochrony zdrowia, pomocy społecznej, aktywizacji zawodowej, pomocy psychologiczno-pedagogicznej i edukacyjnej z terenu powiatu

tczewskiego, udzielających świadczeń osobom z problemami zdrowia psychicznego, ich rodzinom i otoczeniu i ma na celu ułatwienie znalezienia instytucji, które mogą udzielić wsparcia i pomocy w sytuacji wystąpienia kryzysu.

WSPIERANIE ZADAŃ Z ZAKRESU PROMOCJI I OCHRONY ZDROWIA

W roku sprawozdawczym na zadania z zakresu promocji i ochrony zdrowia zabezpieczono środki finansowe w wysokości 51.492,00 zł, w tym 40.000,00 zł na przeprowadzenie otwartego konkursu ofert na wsparcie realizacji zadań publicznych w zakresie promocji i ochrony zdrowia w powiecie tczewskim w 2021 roku oraz 11.492,00 zł na przeprowadzenie dodatkowego naboru ofert w trybie uproszczonym celem zintensyfikowania działań prozdrowotnych na terenie powiatu po pierwszej i drugiej fali epidemii koronawirusa.

Dotacje przyznano ośmiu podmiotom na realizację jedenastu zadań na łączną kwotę 51.453,00 zł, z czego wykorzystano 51.362,00 zł.

Zadania skierowane były do różnych grup społecznych: dzieci i młodzieży szkolnej, osób starszych, osób po przebytej chorobie nowotworowej, osób z niepełnosprawnością.

Szczegółowy wykaz dofinansowanych w 2021 roku zadań publicznych przedstawiono w tabeli poniżej.

Lp.	Nazwa organizacji	Nazwa zadania	Całkowita wartość zadania	Kwota udzielonej dotacji	Wkład finansowy i osobowy organizacji
Zadania przyjęte do dofinansowania w trybie otwartego konkursu ofert					
1.	Stowarzyszenie Tczewskich Amazonek	Rehabilitacja psychofizyczna amazoнок	11.820,00 zł	5.500,00 zł z czego wykorzystano 5.409,00 zł	6.411,00 zł
2.		Zdrowie najważniejsze	660,00 zł	500,00 zł	160,00 zł
3.	Stowarzyszenie Gniewski Uniwersytet Trzeciego Wieku	Zarażmy się zdrowiem	13.785,84 zł	6.500,00 zł	7.285,84 zł
4.	Koło Polskiego Stowarzyszenia na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Inteligencjalną	Z psychologiem w pandemii	5.809,49 zł	5.000,00 zł	809,49 zł
5.	Stowarzyszenie na Rzecz Szkolnictwa Specjalnego w Tczewie	I Konferencja „Problemy i formy wsparcia osób z niepełnosprawnością”	11.519,00 zł	6.000,00 zł	5.519,00 zł
6.	Stowarzyszenie "Wesoła Stonoga"	Wesoła Stonoga promuje zdrowie	2.907,56 zł	1.500,00 zł	1.407,56 zł
7.	Kolory Życia	Higiena zdrowia psychicznego	4.219,40 zł	3.000,00 zł	1.219,40 zł
8.	Fundacja Klimat i Emocje	Po zdrowie i szczęście do lasu	9.051,00 zł	7.000,00 zł	2.051,00 zł
9.	Fundacja Uważni	Joga dla dzieci na trawie	5.888,03 zł	5.000,00 zł	888,03 zł

Zadania przyjęte do dofinansowanie w trybie uproszczonym (bezkonkursowym)					
10.	Fundacja Uważni	Uwaga, to działa! Trening uważności dla dzieci i młodzieży metodą Eline Snel ®	9.255,06 zł	4.808,00 zł z czego wykorzystano 4.807,46 zł	4.447,60 zł
11.		Joga Kreatywna dla dzieci	6.757,99 zł	6.645,00 zł	112,99 zł
Razem			81.673,37	51.453,00 zł z czego wykorzystano 51.361,46 zł	30.311,91

POZOSTAŁE DZIAŁANIA PROZDROWOTNE

Współorganizacja IV Powiatowego Festiwalu Zdrowia

Powiatowy Festiwal Zdrowia stał się cykliczną imprezą powiatową, w ramach której szkoły podstawowe i ponadpodstawowe rywalizują w różnego rodzaju konkursach promujących zdrowy i aktywny tryb życia. W jego organizację zaangażowany jest Wydział Zdrowia Spraw Społecznych i PFRON oraz Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna.

Ze względu na epidemię wirusa SARS-CoV-2 IV Powiatowy Festiwal Zdrowia pod hasłem „Razem przeciw epidemii” odbył się w formie zdalnej.

W Festiwalu udział wzięło 13 szkół, które zmagaly się w konkursach:

- filmowym – zadaniem drużyny było stworzenie filmu trwającego nie dłużej niż 6 minut i składającego się z dwóch części, w tym pierwszej przedstawiającej przepis na zdrowy deser z instruktażem jego wykonania, drugiej dotyczącej sposobu na zdrowe i aktywne spędzenie czasu wolnego przez ucznia w szkole i poza szkołą;
- plastycznym – zadaniem drużyny było stworzenie plakatu formatu A3 promującego szczepienia ochronne;
- literackim – zadaniem drużyny było napisanie listu do przyjaciela zachęcającego go do zaszczepienia się i w którym zostaną rozwiane wątpliwości dotyczące skuteczności szczepień.

Po dokonaniu oceny nadesłanych prac konkursowych zdecydowano o nagrodzeniu wszystkich uczestników Festiwalu – przyznano I, II i III miejsce w kategorii szkół podstawowych i ponadpodstawowych, jedno wyróżnienie za pomysł na film oraz nagrody za udział w Festiwalu.

Z budżetu Powiatu sfinansowano nagrody (karty prezentowe Empik) dla uczestników Festiwalu o łącznej wartości 4.930,00 zł.

Współpraca przy realizacji ogólnopolskiego programu profilaktyki czerniaka

Ogólnopolski program profilaktyki czerniaka prowadzony jest przez Studenckie Koło Naukowe Onkoma przy Klinice Gastroenterologii Onkologicznej w Narodowym Instytucie Onkologii im. Marii Skłodowskiej-Curie w Warszawie (SKN ONKOMA).

Głównym celem programu jest zwiększenie świadomości społecznej na temat czerniaka, w tym czynników ryzyka oraz metod skutecznej profilaktyki.

W ramach programu został opracowany scenariusz zajęć lekcyjnych przeznaczonych na 1 godzinę lekcyjną wraz z całą niezbędną obudową dydaktyczną (ulotka, plakat, materiały dla nauczyciela, film na temat samobadania skóry), który jest udostępniany w wersji elektronicznej samorządom zgłoszonym do programu.

Zajęcia adresowane są do uczniów szkół ponadpodstawowych oraz klas 7 i 8 szkoły podstawowej. Po skończonych zajęciach uczniowie powinni znać złote zasady profilaktyki czerniaka, posiadają umiejętność przeprowadzenia samobadania skóry czy też różnicowania zmian podejrzanych o charakter nowotworowy ze zwykłymi znamionami na podstawie zasady ABCDE („czerniakowe abecadło”). Warto również podkreślić, iż dzięki zdobytej wiedzy nastolatki mogą stać się ambasadorami akcji w swoich lokalnych środowiskach, zachęcając rodzinę i znajomych do podjęcia tych niezwykle prostych, acz skutecznych działań profilaktycznych.

Warunkiem obligatoryjnym udziału w programie jest wyznaczenie koordynatora lokalnego, który m.in. na bieżąco współpracuje z przedstawicielami SKN ONKOMA, opracowuje projekt pisma do szkół informującego o programie, przygotowuje sprawozdanie zbiorcze z realizacji programu.

W edycji programu 2021/2022 na lokalnego koordynatora został wyznaczony pracownik Wydziału Zdrowia, Spraw Społecznych i PFRON. W wyniku przeprowadzonych działań rekrutacyjnych do programu przystąpiło 9 szkół, dla których organem prowadzącym jest Powiat Tczewski, jedna ze szkół ponadpodstawowych zrezygnowała z uczestnictwa w programie z uwagi na realizowany inny program o tej samej tematyce pod nazwą „Znamie! Znam je?”.

Organizacja spotkania dot. samobójstw dzieci i młodzieży

W dniu 2 grudnia 2021 r. w siedzibie Starostwa Powiatowego zorganizowano z inicjatywy Komendy Wojewódzkiej Policji w Gdańsku spotkanie na temat problematyki samobójstw wśród dzieci i młodzieży, celem podniesienia świadomości społeczeństwa w zakresie występujących zagrożeń oraz wypracowania metod przeciwdziałania im.

Na spotkanie zaproszono przedstawicieli Gmin z terenu powiatu, kuratora zawodowego rodzinnego specjalizującego się w tematyce nieletnich, przedstawicieli poradni zdrowia psychicznego z terenu powiatu, pracowników Komendy Powiatowej Policji, PCPR i CAPOW. Z ramienia inicjatora spotkania w przedsięwzięciu udział wzięli przedstawiciele Komendy Wojewódzkiej Policji w Gdańsku, Kuratorium Oświaty w Gdańsku oraz Wojewódzkiego Szpitala Psychiatrycznego w Gdańsku. Łącznie w spotkaniu udział wzięło 27 osób.

Na spotkaniu przedstawiono aktualne dane statystyczne w zakresie czynów suicydalnych wśród dzieci i młodzieży oraz podjęto dyskusję na temat możliwych przyczyn ich wzrostu (np. ograniczenie kontaktów z rówieśnikami spowodowane pandemią i nauczaniem zdalnym, obawy przed ponownym kontaktem po przerwie, brak wystarczającego zainteresowania ze strony rodziców, opiekunów, nauczycieli, chęć wyróżnienia się, traumatyczne wydarzenia, uzależnienia, problemy życiowe, itp.).

Uczestnicy spotkania podczas dyskusji przedstawiali propozycje działań ograniczających występowanie zachowań suicydalnych. Uznano, że pomocne byłyby materiały dydaktyczne dla pedagogów w zakresie wczesnego rozpoznawania symptomów mogących świadczyć o wystąpieniu zagrożenia autoagresją wśród dzieci i młodzieży, o opracowanie których zwrócono się do Pomorskiego Kuratora Oświaty.

PODSUMOWANIE

Ostatni rok był szczególnie trudny i wymagający. Epidemia koronawirusa wszystkich postawiła w nieznanej dotąd sytuacji i zmusiła do natychmiastowego i elastycznego dostosowania się do nowej rzeczywistości. Z powodu ryzyka zakażenia SARS-CoV-2 zrezygnowano z wielu działań z zakresu profilaktyki zdrowotnej. To zaangażowanie i niezłomność podmiotów leczniczych, organizacji pozarządowych oraz właściwych merytorycznie komórek organizacyjnych Starostwa i innych jednostek umożliwiły zachowanie ciągłości prowadzonych działań prozdrowotnych, co istotne jest w ochronie zdrowia publicznego.

Sporządziła: *Barbara Sinkiewicz*

Zatwierdziła: *Alicja Szczepińska-Mian*

Naczelnik Wydziału Zdrowia, Spraw Społecznych i PFRON